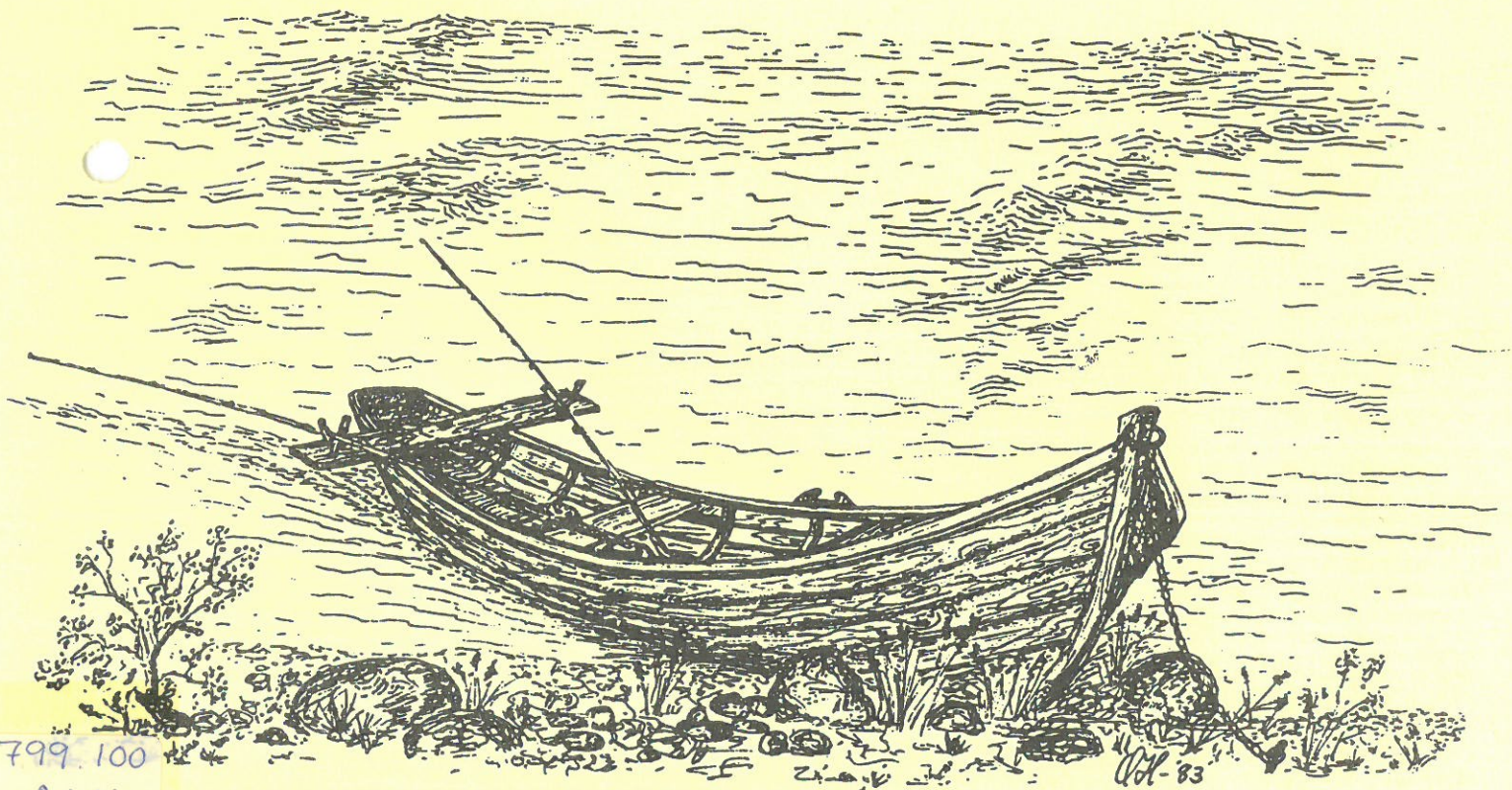

89477

Laksefisket i Namsen/Høylandsvassdraget

*En rapport om utviklingen av
laksebestanden og betydningen
den har for distriktet*

799.100
AAN

67-83

Namsenlaksen i fare?

Alle som har fisket i Namsen/Høylandsvassdraget, har i mange år merket at noe er galt i vassdraget. Selv om fisket er blitt utøvd i omtrent samme omfang fra år til år, har fangstene blitt mindre og mindre de siste 6—7 årene.

På bakgrunn av dette er det i løpet av høsten blitt samlet inn statistisk materiale fra forskjellige brukergrupper — for å kunne dokumentere den utviklingen som faktisk skjer. Dette materialet er samlet i denne trykksaken, og ved å lese gjennom dette heftet, skulle en kunne få et tydelig bilde av tilbakegangen i laksestammen som har funnet sted.

Laksen er en ressurs av meget stor betydning — **også for bygde- og turistnæringen oppover i dalføret.** Den årlige tilstrømming av sportsfiskere

og turister til Namdalen har store ringvirkninger for det lokale næringsliv. Skulle denne ressursen bli redusert til et minimum, **noe utviklingen i dag tyder på**, ville det få store følger for liv og virke i distriktet. I tillegg må det heller ikke glemmes, at **en Namsen med laks** er en miljøfaktor av rang. Uten laksen i elva, ville dalen på mange måter bli fattigere.

Vårt håp med denne trykksak er at en heretter i debatten om lakseforvaltningen også begynner å vurdere forhold/ringvirkninger **i de distriktene elvene renner gjennom** — og ikke bare konsentrerer debatten om sjødistriktenes avhengighet av denne betydelige — og for Namdalen så tradisjonsrike ressurs.

Namsos, 25. januar 1987.

NAMSOS
Jeger- og Fiskerforening

Jan Raney

Overhalla JFF

Ingvald Røed

NVGF

Jib Røed

Utviklingen i sjøfisket etter laks etter 1953

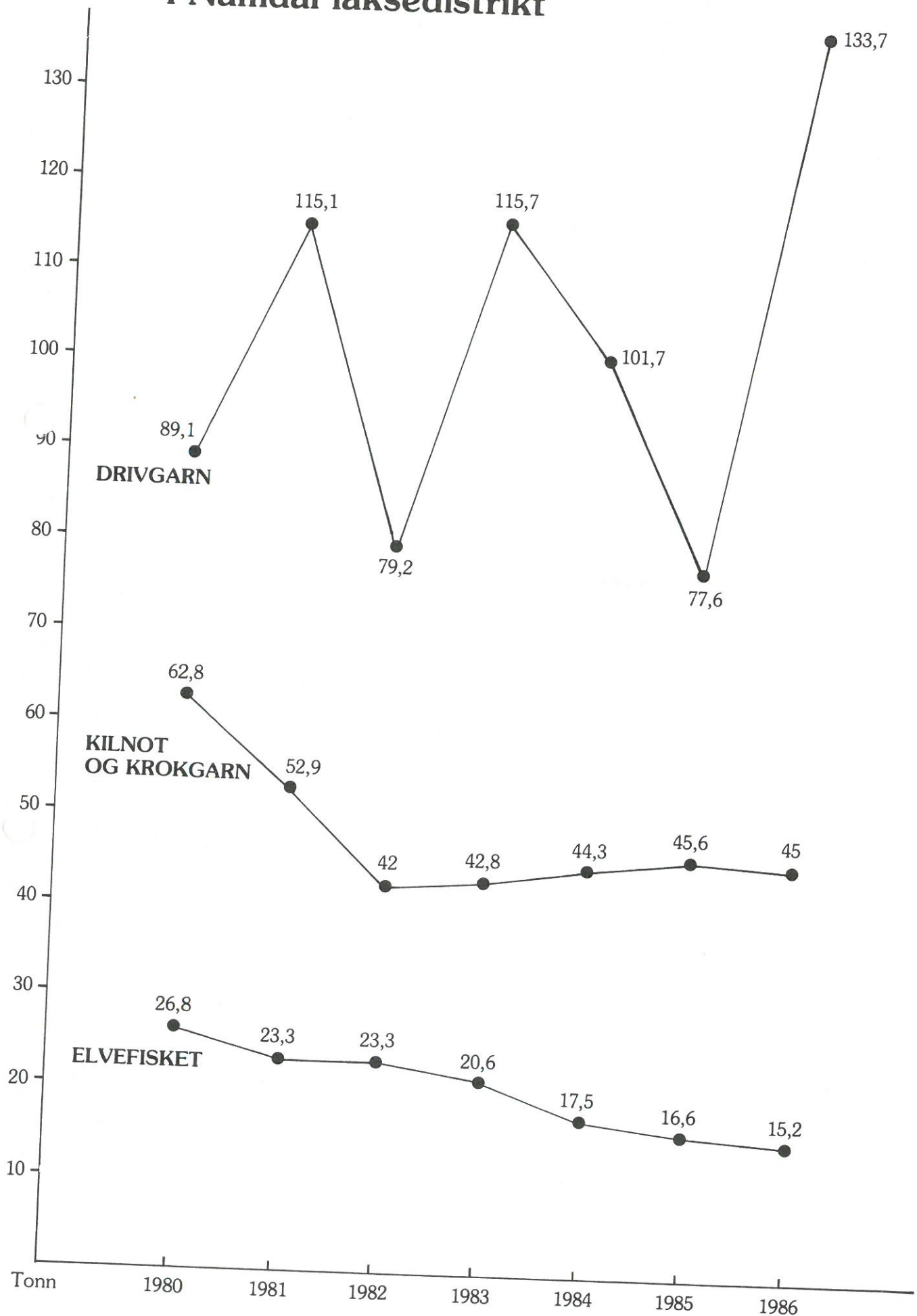
	Krokgarn	Nøter	Kg	Antall drivgarn	Kg
1985	117	223	45.622	2.145	77.634
1984	141	227	44.301	2.215	101.775
1983	119	222	42.813	2.215	115.553
1982	117	252	42.099		72.000
1981	181	301	52.947	2.222	115.122
1980	160	276	62.888		89.101
1979	116	271	76.896	2.195	143.449
1978	53	237	53.155		78.056
1969	6	815	150.654	1.110	55.522
1963		988	166.454	482	12.344
1953		904	148.092		

I 1963 ble drivgarn første gang notert adskilt i statistikk.

I 1953 var antallet kilenøter steget til over 900. Toppen kom i 1962 med 1.009.

Oversikt over utviklingen i laksefisket i Namdal laksedistrikt

Hva skjer med Namsenvassdraget

Au fiskerikonsulent Anton Rikstad

Men hva skjer med laksen i Namsenvassdraget? Ser vi på lakselvenes «ti på topp» for 1979 ligger Namsen på et god nr. 2 (etter Tana) med vel 28 tonn laks og sjøaure. I 1984 er Namsen nede på femteplass med ca. 13 tonn, altså en halvering av fangstene i løpet av 5 år.

Hva kan så årsaken til de dårlige fangstene være? Kan det være

- det harde sjøfisket etter laks?
- laksesykdommer?
- langtidsvirkningen etter kraftutbyggingen?
- forurensninger?
- predasjon fra kobbe, laksender, mink, oter o.l.?
- «gren-forurensning» fra oppdrettsfisk?
- naturlige svinginger?

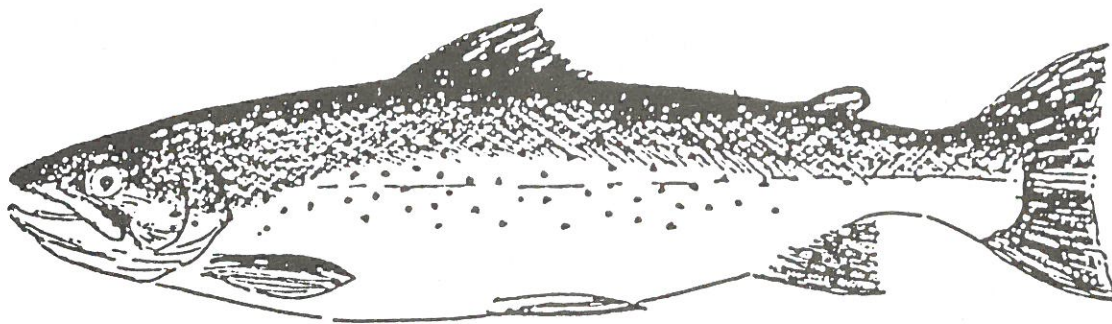
Vi må bare innrømme at pr. i dag vet vi ikke sikkert. Foreløpige undersøkelser tyder ikke på sykdom, men vi utelukker det ikke. Virkningen av kraftutbyggingen på laksebestanden er dårlig undersøkt, men det er registrert mye is-sarring i elva. Videre vet vi at vassdraget på langt nær er fri

for forurensninger, det gjelder både gruveforurensning og avrenning fra landbruk. Dette vil bli nærmere undersøkt i løpet av sommeren.

Forbygninger og masseuttak er også stort sett negative inngrep for laksebestanden, men hvor mye vet vi ikke. Kobbebestanden har fått skylda for nedgangen i laksebestanden. Undersøkelser i Namsenfjorden tyder ikke på det og kobbe har vi alltid hatt.

Beskatningen av Namsen-laksen i havet er hard. Vi regner med at 80 % av laksefangstene tas i sjøen. Drivgarnfisket står for ca. halvparten av totalfangstene. Bare i Namdal laksedistrikt er det de siste år tatt mellom 80—150 tonn årlig på drivgarn. Myndighetene har tatt konsekvensen av dette og vedtatt stans i drivgarnsfisket fra og med 1984 (forutsatt at den nye regjeringen ikke endrer vedtaket).

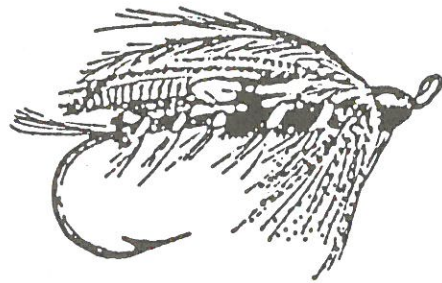
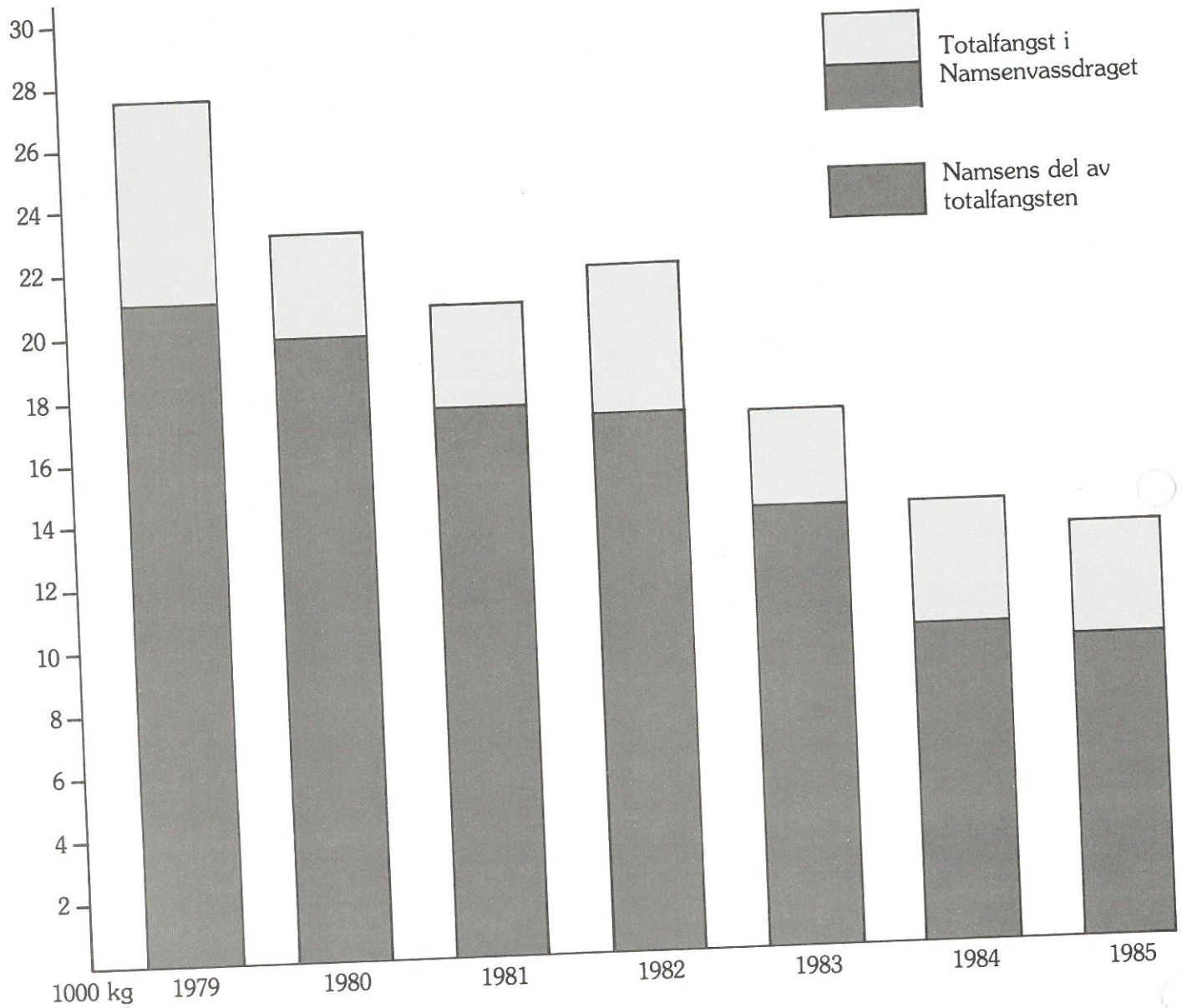
Årsaken til nedgangen i fangstene kan godt være en kombinasjon av årsakene nevnt ovenfor. Uansett årsak må vassdraget undersøkes bedre for å fastslå hvor problemene ligger og mottiltak må settes i verk.

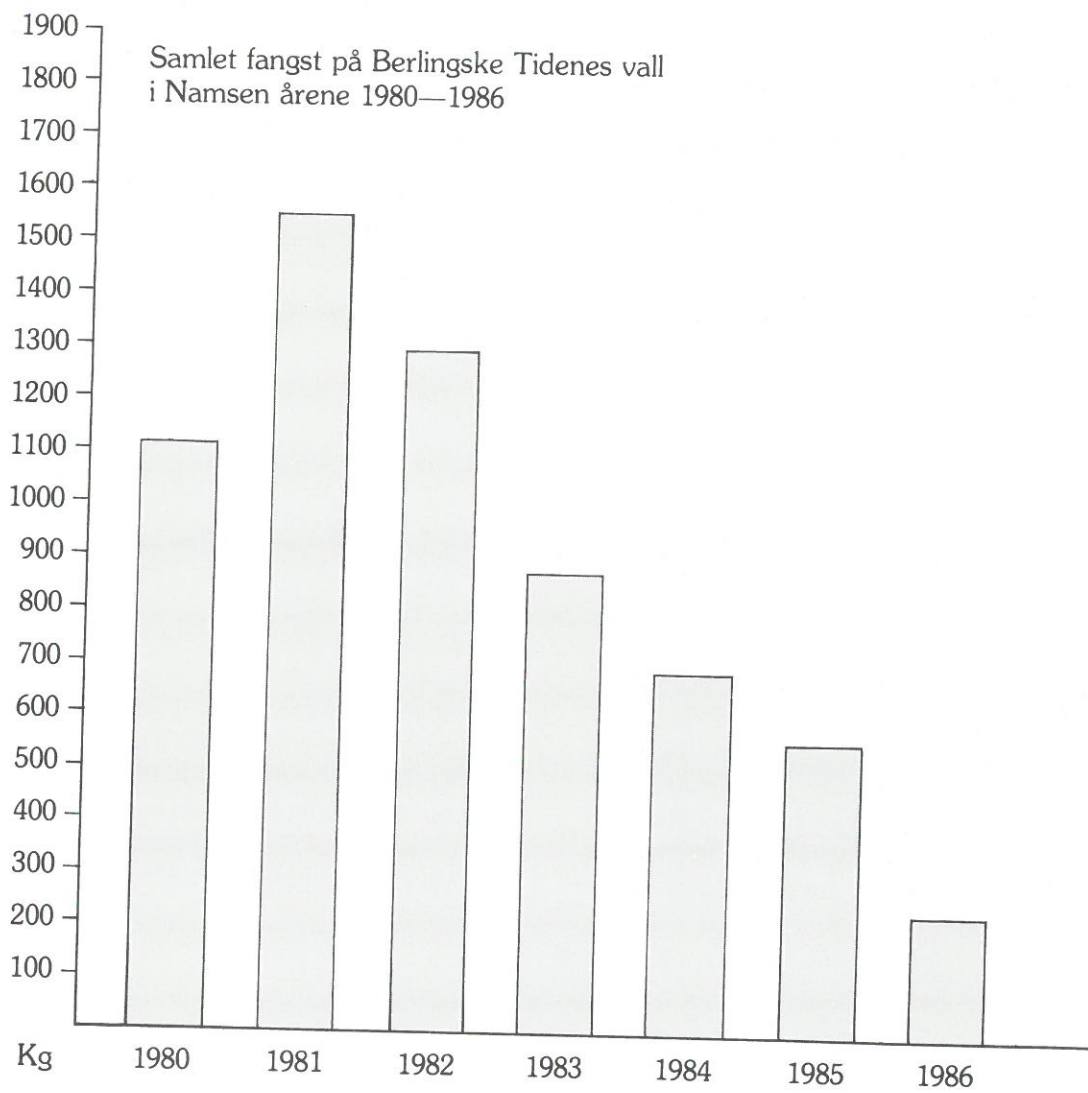
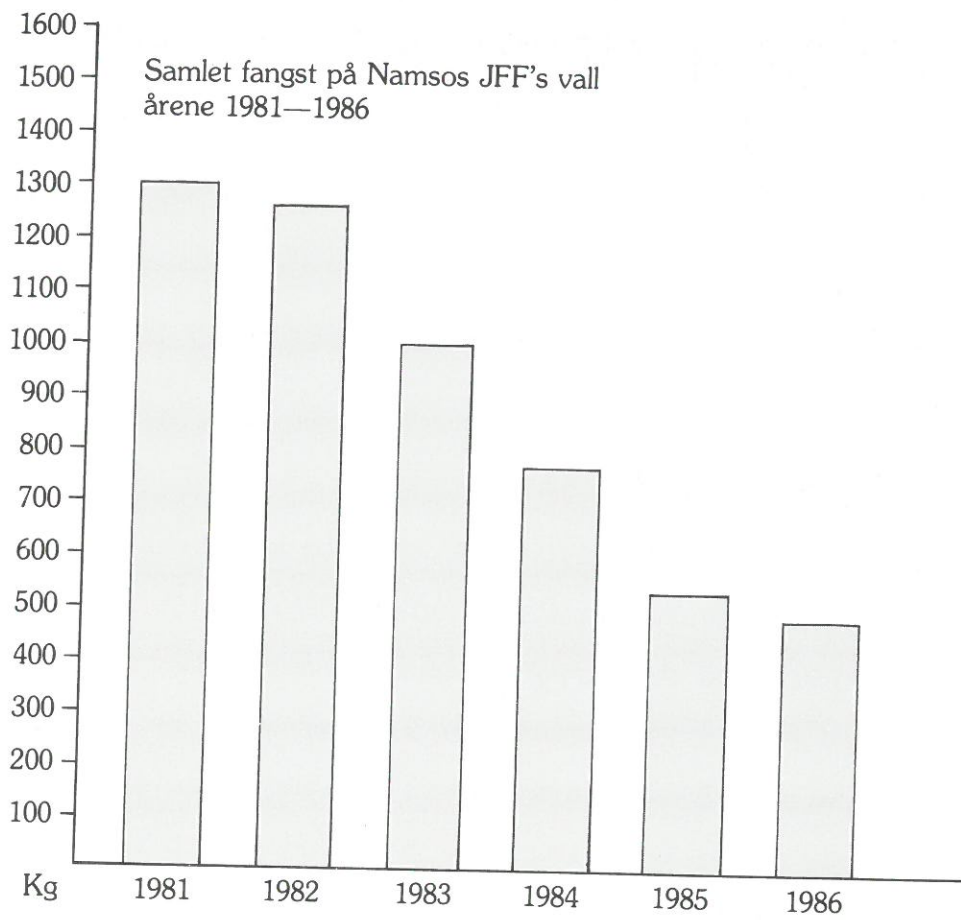

Fangststatistikk for Namsenvassdraget 1976 — 85 (kg)

År	Namsen		Sandøla		Bjøra m/ Eidsvatn		Eida m/ Grungst.v.		Søråa		Høylandsvatn		Namsenvassdraget totalt	
	Laks	Sjøåure	Laks	Sjøåure	Laks	Sjøåure	Laks	Sjøåure	Laks	Sjøåure	Laks	Sjøåure	Laks	Sjøåure
1976	14.966	600	544	10	889	208	134	46	1.093	306	41	62	17.667	1.232
1977	16.490	431	1.453	—	1.299	193	178	83	690	171	73	77	20.183	955
1978	15.394	261	608	—	555	171	120	32	302	83	71	61	17.050	608
1979	21.461	274	3.161	—	1.664	123	156	61	914	256	78	113	27.434	827
1980	20.387	304	2.092	—	727	97	—	—	513	160	77	140	23.796	701
1981	18.285	52	1.124	—	1.187	85	50	120	817	264	96	112	21.559	633
1982	17.708	102	1.466	—	1.572	71	34	77	860	98	98	82	21.738	430
1983	14.001	632	746	—	1.870	413	39	84	985	230	122	90	17.763	1.455
1984	10.252	868	874	—	1.414	403	42	212	916	216	85	96	13.583	1.795
1985	9.428	649	825	—	901	171	36	188	1.014	187	74	131	12.278	1.326

Fangstutviklingen i Namsenvassdraget.

BERLINGSKE TIDENDE

DE BERLINGSKE DAGBLADE A/S . A/S REG. NR. 22282
PILESTRÆDE 34 . 1147 KØBENHAVN K . TELEX: 27143

REDAKTIONEN
01-15 75 75

TELEGRAM-ADRESSE:
BERLINGSKE

4-11, 1986

I år fiskede vi kun i 5 uker, men stadig med 7 både af 2 mand og fik absolut bundrekord

1986= 26 laks på 194,8 kg

I år var der flere grilse (1,5 -2,9 kg) end normalt. Af dem var desværre 8 ud af 10 garnskadet og havde foruden ringe rundt kroppen, der havde ødelagt mange skæl også fået rygfinnen helt ødelagt.

Forbedringer af fisket kan bedst ske i elven ved, at man forbyder fiskeri med mark og reke. I havet naturligvis ved begrænsninger af det professionelle fiskeri, men i høj grad også ved forbud mod netfiskeri (de såkaldte ørredgarn, makrelgarn eller, hvad man nu kalder dem) sat ud af de såkaldte amatør-lystfiskere. Samt også ved at holde kobben nede i fjorde med udløb af lakseelver. Netfiskeriet er også slemt, fordi det tager de fisk i fjordene, der er på vej op i elvene, men det er der vel intet at gøre ved og noterne er jo også lukket i 3 døgn. Det kunne måske udvides til fire.

Største Hilsener

Børge Munk Jensen
Børge Munk Jensen (35 år på Namsen, sammenlagt 3 år

Namsos Jeger og Fiskerforening

Namsos JFF har i de siste 30 åra fisket på Flasnes/Glømmen og Røttesmo/Glømmen vallene i Bjøra, og Ranum/Grande og Rodum/Grande-vallene i Namsen. I disse åra har det selvsagt forekommet «svart år» med lave fangster, men totalfangsten har ofte ligget på 1.000—1.200 kg i jevnt gode sesonger. Utviklingen har vist en sterk tilbakegang de siste åra. En annen tendens er at

mellomlaksen (3—6 kg) er blitt borte fra elvene. Fangsten av smålaks (under 3 kg) har vært forholdsvis stabil, men garneskadeprosenten er meget høy (opptil 70—80 %).

For å illustrere «effektiviteten» i fisket kan det opplyses at bak 1983-sesongens 520 kg ligger ca. 500 fiskedøgn (båtdøgn) med 2 mann i hver båt.

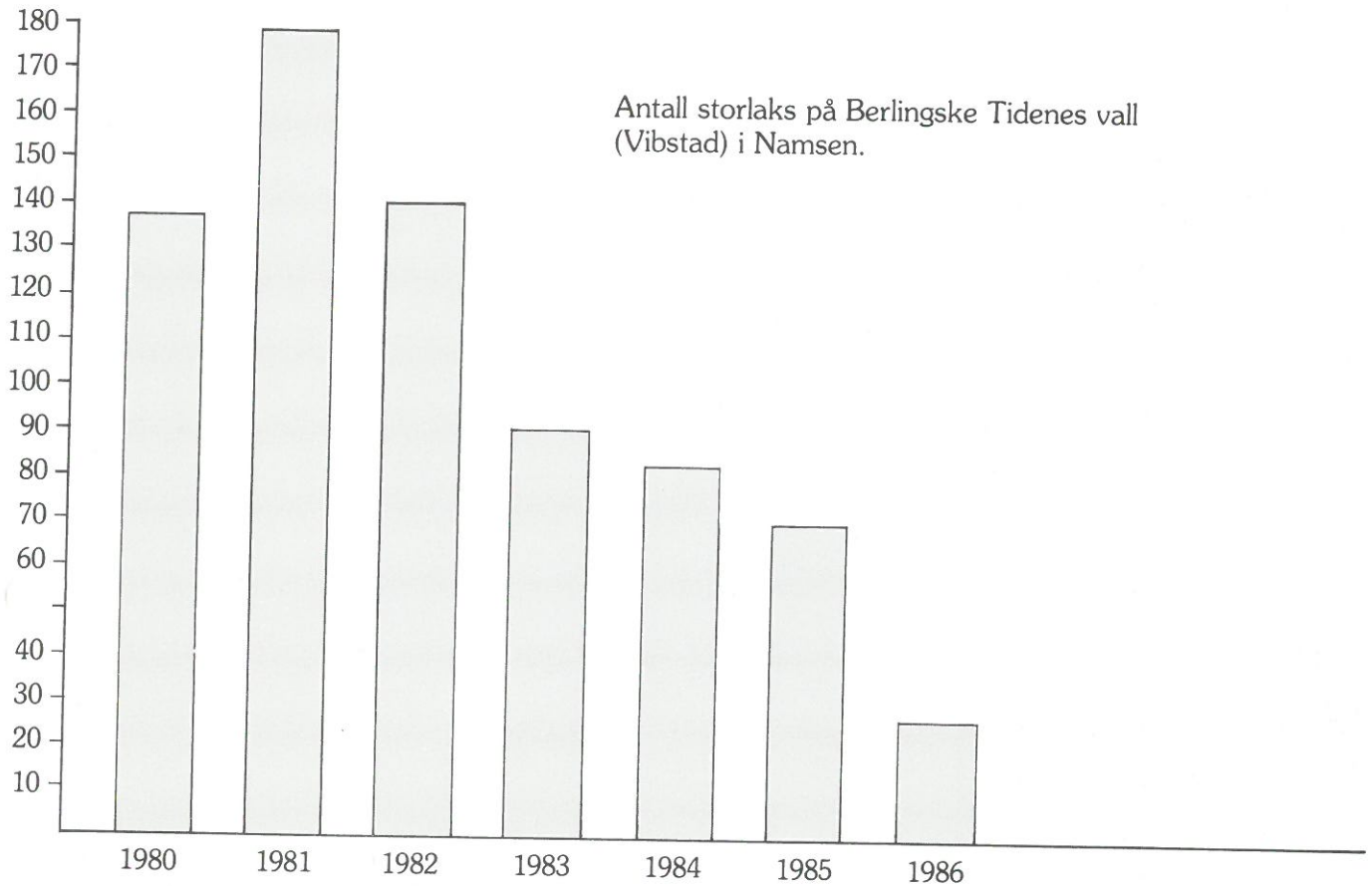
Prisen pr. kg laks vil være ca. 230 kr.

Jan Arnes

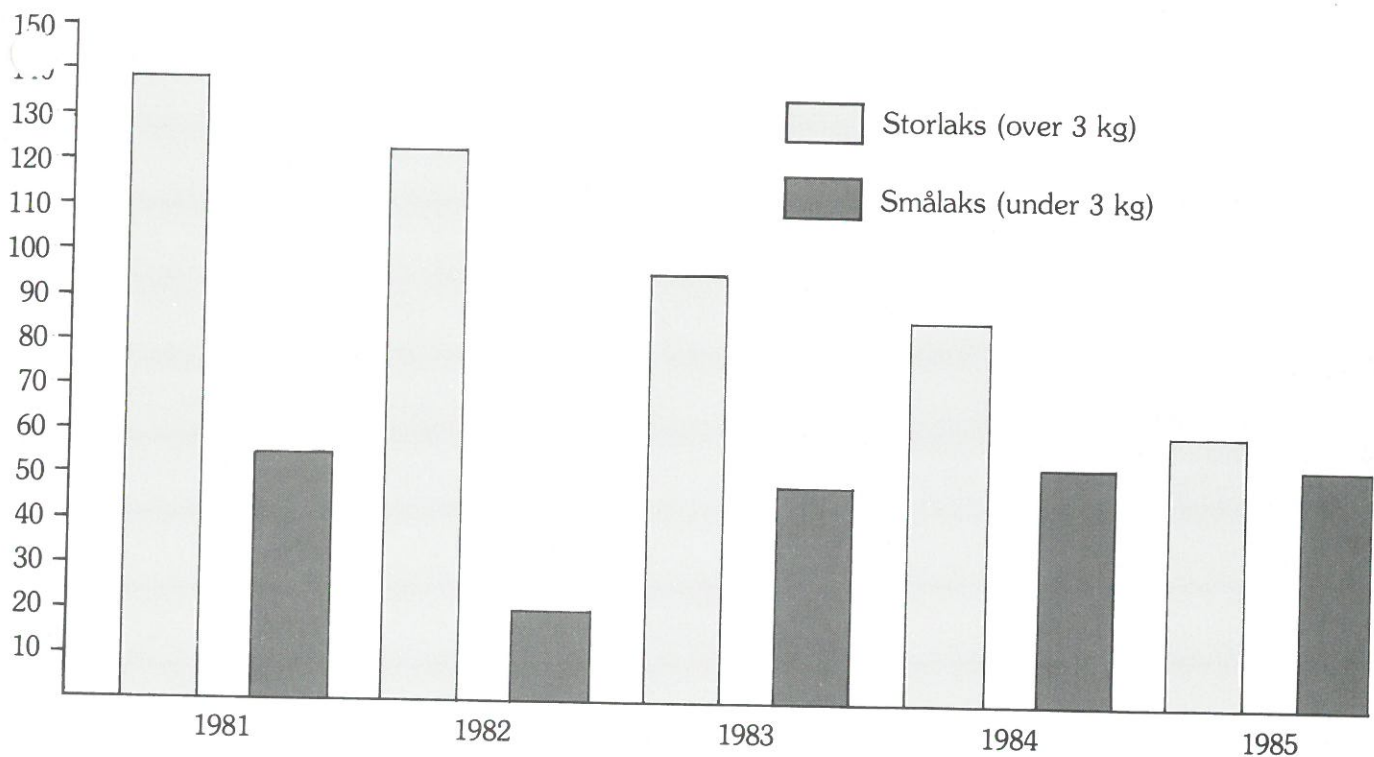
Namsos JFF.

Et annet trekk i utviklingen av laksefisket — bortsett fra den voldsomme nedgangen i oppfisket kvantum i elvene, er at stor- og mellomlaksen er

iferd med å forsvinne fra elvefangstene. Dette belyses tydelig med disse to oversiktene.

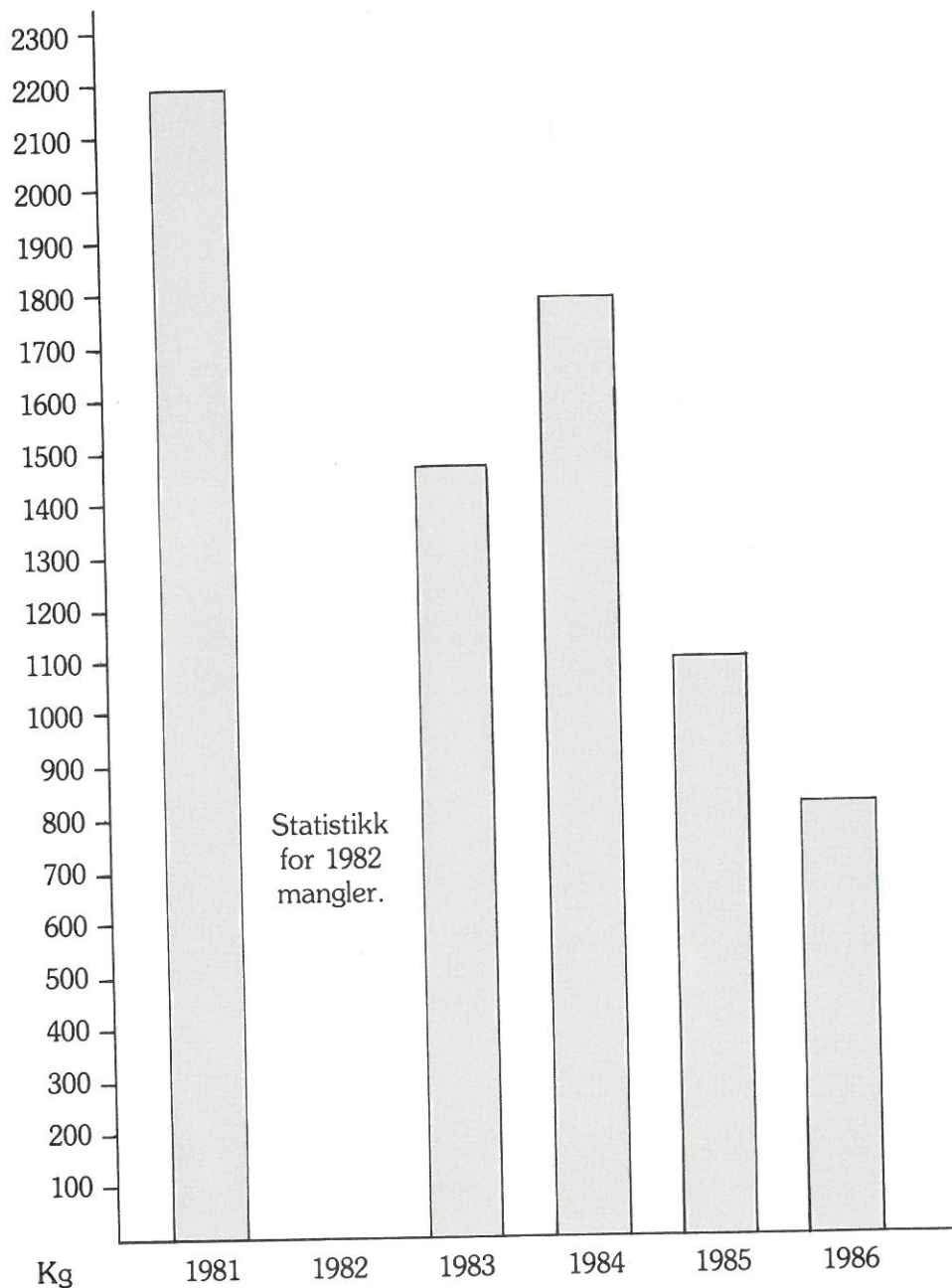

Antall storlaks og smålaks på Namsos Jeger- og Fiskerforenings vall i Bjøra og Namsen.

Laksefisket på Grong Gård

Totalfangst årene 1981-1986

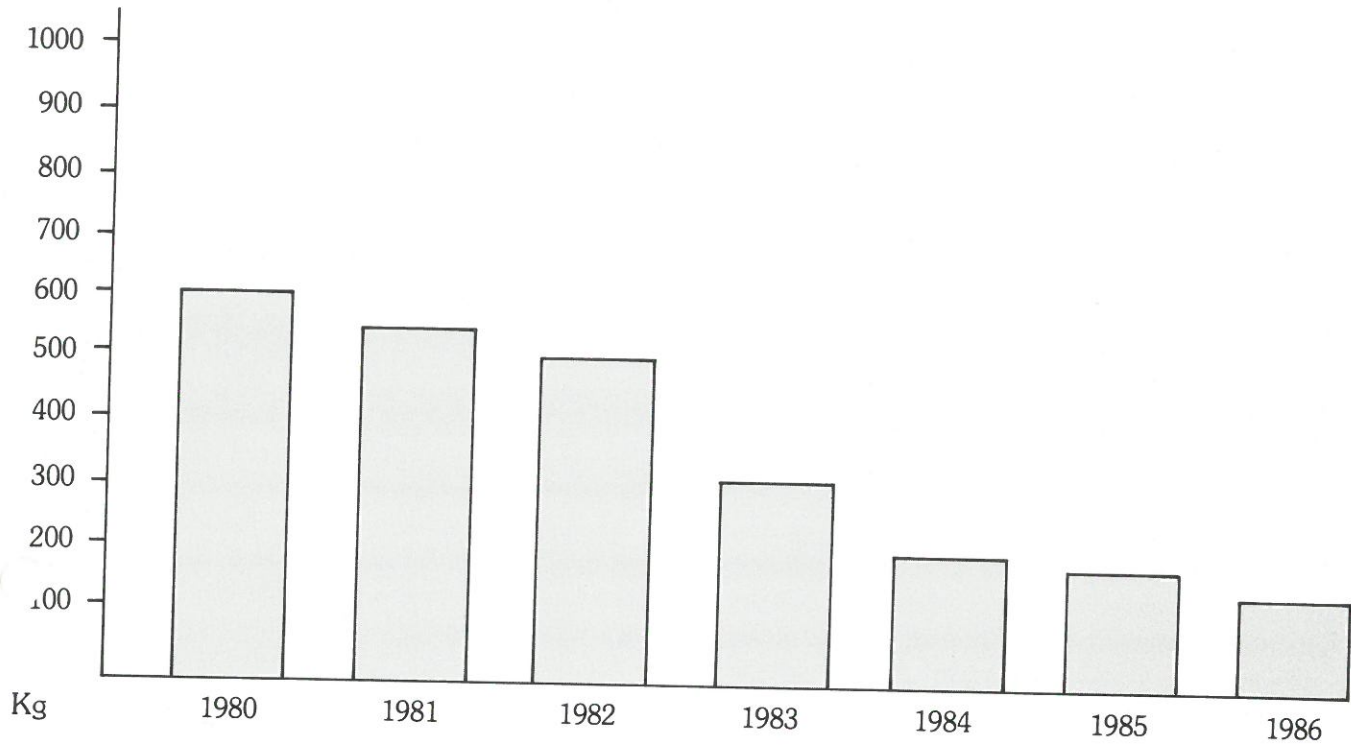
Kommentar:

Om laksefiskets betydning for bedriften er det å si, at de fleste gjestene vi har om sommeren er laksefiskere. Faller dette bort, vil det følgelig bli

færre gjester og færre arbeidsplasser. Om sommeren har vi 7-8 arbeidsplasser, inkludert ferievikarer. Om vinteren har vi kun deltidsansatte.

Inger M. Grong,
Grong Gård.

Utviklingen av laksefisket på Grong Jeger- og Fiskerforenings vall

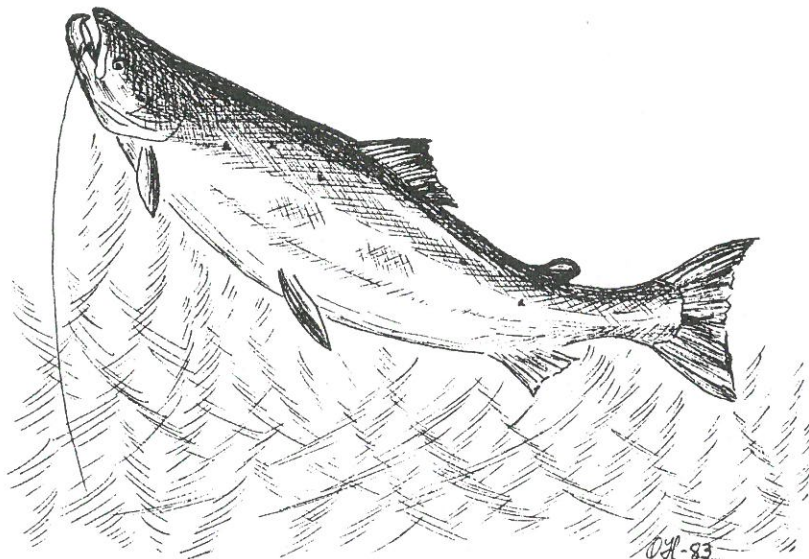

Kommentar:

Dette er meget dystre tall. Laget disponerer ca. 3 km vall i Namsen. Lite laks er det å se i elva, men det

verste er vel at 8 av 10 lakser fanget i 1986 var garnskadet.

*Knut Skinstad,
Grong JFF.*

Vurdering av utviklingsmulighetene for laksefisket i Namdalen.

Utviklingsmulighetene for laksefisket er avhengig av at vi får en langt bedre regulering av beskatningen enn i dag.

Forutsetningen for god regulering av beskatningen er at fisket foregår på en slik måte at det er kontrollerbart. Derfor er det en betingelse at fangst av laks først starter så langt inn i fjordene, at en med stor sikkerhet vet hvilken stamme som beskattes. Kontrollen med fisket må bli bedre enn nå.

Hvis vi får kontroll med beskatningen, og at den bringes ned til et forsvarlig nivå, er det utvilsomt store utviklingsmuligheter for produksjon av villaks i Namdalen. Undersøkelser som pågår vil vise at det er milevis med oppvekstområder for lakseyngel som kan tas i bruk. Det er mindre elver som tilsammen er mye lengre enn hovedvassdragene. Disse gir kanskje bedre livsvilkår enn de større

elvene har for lakseyngelen.

Vi har således i dag store unyttede oppvekstområder, fordi det ikke har noen hensikt å arbeide med det. Det kan høres som en drøy påstand, at det er sportsfisket som kan muliggjøre en mangedobling av smolt som går ut fra elvene. Påstanden er riktig, fordi det er avhengig av grunneiernes og sportsfiskernes interesse for å verne om vassdragene, og utføre markarbeidet.

Med mere laks i elvene vil interessen for å bevare, og utvikle øke. Videre vil flere finne glede og rekreasjon ved elvene, og fangstene vil kunne øke betraktelig totalt sett.

Dette er avhengig av politikernes handtering av lovgivningen for laksefisket.

Det gjenstår å se om resurssløsingen vi er vitne til nå skal få fortsette.

formann i Namsenvassdragets
Grunneierforening.

